

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
دانشگاه تربیت معلم آذربایجان
دانشکده ادبیات و علوم انسانی
گروه زبان و ادبیات فارسی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد
رشته زبان و ادبیات فارسی

افسون و جادو در شعر فارسی

(از آغاز تا قرن نهم)

استاد راهنما:

دکتر حسین صدقی

استاد مشاور:

دکتر رحمان مشتاق مهر

پژوهشگر:

فریبا عظیم زاده جوادی

شهریور ۱۳۸۷

تبریز / ایران

*Ministry of Sciences, Research and Technology
Azarbaijan University for Teachers Education
Faculty of Letters and Humanities
Department of Persian Language and Literature*

*M A Thesis
Persian Language and Literature*

*Magic and Witchcraft in Persian Poetry,
from the beginning to the Ninth Century(A.H.)*

*Supervisor:
Hossein Sedghi, (Ph.D)*

*Advisor:
Rahman Moshtagh mehr, (Ph.D)*

*By:
Fariba Azimzadeh Javadi*

Sept. 2008

Tabriz/Iran

تقدیر به :

تمام کسانی که دوستشان داریم.

تقدیر و تشکر

آغاز می‌کنم به نام آن که داشته‌هایم، رحمت او و نداشته‌هایم، حکمت اوست. آن که از سرچشمه الطافش سرشارم ساخت؛ عشق به آموختن را در وجودم به ودیعه نهاد و ساحت مقدس علم را عرصه‌ای به منظور تکاپوی اندیشه و کسب معرفت قرار داد. و به این ترتیب فرصتی فراهم شد تا از محضر اساتید ارجمندی که همواره، خوشه چین دانش و جرعه نوش فضیلت ایشان بوده‌ام، هرچند به طور زبانی، قدردانی نمایم.

تقدیر و تشکر می‌کنم از:

استاد ارجمند، جناب آقای دکتر حسین صدقی، که با صبر و حوصله و دقت نظر و ریزی‌بینی، در تدوین این رساله کوشیدند؛ همواره با گشاده رویی و تواضع، جوابگوی مراجعات وقت و بی وقت من بودند و این رساله را به عنوان گل بوته‌ای از گلستان دانش و معرفت ایشان به یادگار دارم.

استاد گرانمایه، جناب آقای دکتر رحمان مشتاق مهر، که مرا از دریای علم خویش مستفیض فرمودند و با راهنمایی‌های ارزنده خود، این رساله را جهت بخشیدند. کلام شیرین ایشان، در عرصه علم و تحقیق همواره در گوشم طنین انداز خواهد بود.

و سپاسگزاری می‌کنم از تمامی اساتید دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد خود که هر آنچه در عرصه علم، کسب نموده‌ام، به برکت وجود ایشان است.

و از تمامی عزیزان و دوستانم به خصوص دوست عزیزم خانم فاطمه اشرفی که زحمت تایپ این رساله را بر عهده داشتند، نهایت تشکر را دارم.

[فریبا عظیم زاده جوادی]

[شهریورماه سال ۱۳۸۷]

تبریز، ایران

چکیده:

افسون و جادو در تاریخ پرفراز و نشیب عقاید بشری، جایگاه ویژه ای دارد. عقاید و رسوم و فرهنگ اقوام و ملل مختلف بر یکدیگر تأثیر می‌گذارد و گاه نیز از قومی غالب به قومی مغلوب منتقل می‌شود. اعتقاد به سحر و اعمال جادویی جزو فرهنگ یک ملت است و در غالب نقاط دنیا ردپایی از آن - حتی گاه با مضامین مشترک - به چشم می‌خورد.

انسان که همواره سعی دارد نمودهای هستی را بشناسد و حوادث و وقایع عالم را برای خود تبیین کند با طبیعتی خشن و بی رحم روبروست و افسون و جادو برای او نقش محافظ و بلاگردان دارد.

آدمی در صدد است تا طبیعت را رام خود سازد و در پهنه گیتی جریان حیات را مطابق میل و اراده خود هموار کند. بنابراین برای دستیابی به این خواسته خویش، به افسون و جادو متمایل می‌شود.

در متون اوستایی که یکی از منابع فرهنگ ایران پیش از اسلام محسوب می‌شود و دامنه تأثیر آن تا دوره اسلامی نیز کشیده شده است، اشاره به افسون و جادو و اعتقاد به مبارزه با آن چشمگیر است.

از آنجا که درون مایه و زیرساخت هر اثر را اصول و قواعد حاکم بر هر دوره تشکیل می‌دهد، عرصه وسیع

ادب فارسی نیز جولانگاه سیر فکری هر دوره در مضامین مختلف، به ویژه موضوع افسون و جادوست. اعتقاد به

افسون و جادو، ساختن طلسمها و غرابی که از آنها صادر می‌شود و نیز تعویذهای مختلف در شعر فارسی به طور

چشمگیری نمود یافته است؛ بنابراین به نظر می‌رسد بررسی و ریشه یابی و مطالعه کاربرد افسون و جادو در آثار

شاعران، به ویژه از آغاز تا قرن نهم که بخش اعظم شعرای فارسی را در بر می‌گیرد، برای درک و فهم بخشی از

مباحث و مبهمات ادبی بایسته و ضروری بوده، خالی از حسن نباشد.

نمونه‌هایی از مسائلی که به نوعی به سحر و جادو مربوط می‌شود عبارتند از: چشم بندی، خواب بندی،

زبان بندی، ارتباط سحر و قواره، نعل در آتش افکندن، پای بز افکندن، جادو و خُم و نظایر آن.

در این پایان نامه، دواوین شاعران مختلف و برجسته این دوره از جمله فردوسی، فخرالدین اسعدگرگانی،

اسدی طوسی، خاقانی، نظامی، مجیرالدین بیلقانی، مولوی، امیرخسرو دهلوی، حافظ، خواجوی کرمانی و... مورد

مطالعه قرار گرفته و از این دیدگاه بررسی و شواهد مربوط نقل و تحلیل شده است.

الفاظ کلیدی: افسون، جادو، سحر، شعر فارسی، (از آغاز تا قرن نهم)

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
یک	چکیده
دو	پیشگفتار
۱	مقدمه

فصل اول: افسون

صفحه	عنوان
۲۱	<u>افسون</u>
۲۳	* ترکیبات اسمی
۲۳	- افسون پژوه
۲۳	- افسون خوانده
۲۴	- افسون روباهی
۲۴	- افسون زند
۲۴	- افسون شکر
۲۵	- افسون عیسی
۲۵	- افسون فروش
۲۵	- افسون گر
۲۶	- افسون گرگی
۲۶	- افسون گری
۲۷	- افسون مسیحا
۲۷	- افسون نقل روح
۲۷	- فسون آمیز
۲۸	- فسون پرداز
۲۸	- فسون جادو
۲۸	- فسون خواب
۲۹	- فسون خوان
۲۹	- فسون خوانده
۲۹	- فسون خوانی
۳۰	- فسون خور
۳۰	- فسون دیو بندی
۳۰	- فسون ساز

۳۱	فسون سازی
۳۱	فسون سرد
۳۱	فسون سنج
۳۱	فسون عیسی
۳۲	فسون فلک
۳۲	فسون کژدم
۳۲	فسون گر
۳۲	فسون گرم
۳۲	فسون گری
۳۳	فسون مسیح
۳۳	فسون مغان
۳۳	فسون نامه زند
۳۴	* ترکیبات فعلی
۳۴	افساییدن
۴۱	افسون پذیرفتن
۴۱	افسون خواندن
۴۲	افسون خوردن
۴۲	افسون دادن
۴۲	افسون دانستن
۴۳	افسون درآموختن
۴۳	افسون دمیدن
۴۳	افسون ساختن
۴۴	افسون شنیدن
۴۴	افسون کردن
۴۵	افسون نمودن
۴۵	افسون نوشتن
۴۵	افسون خواندن
۴۶	افسون خوردن
۴۶	افسون دادن
۴۶	افسون دمیدن
۴۷	افسون ساختن
۴۷	افسون شنیدن

۴۷	فسون کردن
۴۸	* افسون و چشم
۴۸	افسون چشم
۴۹	چشم پر از افسون
۴۹	چشم فسونگر
۴۹	عبهر فسونگر
۴۹	فسون چشم
۵۰	نرگس افسونگر
۵۰	نرگس پر افسون
۵۰	* افسون و خط
۵۱	* افسون و زلف
۵۱	* افسون و غمزه
۵۱	* افسون و لب

فصل دوم: پری

۵۴	<u>پری</u>
۵۷	* پری خوانی
۵۷	* پری داری
۵۸	* پری در شیشه کردن

فصل سوم: تعویذ

۶۱	<u>تعویذ</u>
۶۴	* انواع تعویذ
۶۴	- پتر
۶۴	- چشمارو
۶۵	- چشم پنام
۶۵	- خرمک
۶۶	- نُشره

فصل چہارم: تَنْبِل

٦٨ <u>تَنْبِل</u>
٦٨ - تَنْبِل و افسون
٦٩ - تَنْبِل و بند
٦٩ - تَنْبِل و ترفند
٦٩ - تَنْبِل و جادویی
٦٩ - تَنْبِل و داستان
٦٩ - تَنْبِل و رنگ
٧٠ - تَنْبِل و عزیمت
٧٠ - تَنْبِل و فسون
٧٠ - تَنْبِل و کنبوره
٧٠ - تَنْبِل و مکر
٧٠ - تَنْبِل و نیرنگ
٧١ * ترکیبات اسمی
٧١ - تَنْبِل پرست
٧١ - تَنْبِل سگال
٧١ * ترکیبات فعلی
٧١ - تَنْبِل آموختن
٧١ - تَنْبِل خریدن
٧١ - تَنْبِل ساختن

فصل پنجم: جادو

٧٣ <u>جادو</u>
٧٥ * ترکیبات اسمی
٧٥ - جادو آفرین
٧٥ - جادو بند
٧٥ - جادو پرست
٧٦ - جادو پیشه
٧٦ - جادو خیالی
٧٦ - جادو ربای

- ۷۶..... جادو زبانی.....
- ۷۷..... جادو سار.....
- ۷۷..... جادوستان.....
- ۷۷..... جادو سخن.....
- ۷۸..... جادو صنم.....
- ۷۸..... جادو طبع.....
- ۷۸..... جادو فریب.....
- ۷۸..... جادو فاش.....
- ۷۹..... جادو فکن.....
- ۷۹..... جادو فن.....
- ۷۹..... جادو کار.....
- ۷۹..... جادو کُش.....
- ۸۰..... جادو کیش.....
- ۸۰..... جادو مژگان.....
- ۸۰..... جادو مَش.....
- ۸۱..... جادو نژاد.....
- ۸۱..... جادوی بابل.....
- ۸۳..... جادوی زرق ساز.....
- ۸۳..... جادوی سخن پیوند.....
- ۸۳..... جادو فرعونى.....
- ۸۳..... جادوی کشمیر.....
- ۸۴..... جادوی مای.....
- ۸۴..... جادوی محتال.....
- ۸۵..... جادویى ساز.....
- ۸۵..... * اعلام جادویى.....
- ۸۶..... افراسیاب.....
- ۸۷..... اکوان دیو.....
- ۸۸..... بازور.....
- ۸۹..... دیو سپید.....
- ۸۹..... زال.....
- ۹۰..... ژند جادو.....
- ۹۱..... سرو یمن.....

- ۹۲..... - سیمرغ
- ۹۴..... - شاه مازندران.....
- ۹۵..... - ضحاک.....
- ۹۷..... - طوفان جادو.....
- ۹۸..... - فریدون.....
- ۱۰۰..... * جادو و چشم
- ۱۰۰..... - جادو.....
- ۱۰۰..... - جادو افسای بابل فریب.....
- ۱۰۰..... - جادوان مست.....
- ۱۰۱..... - جادو چشم.....
- ۱۰۱..... - جادوی بیمار.....
- ۱۰۱..... - جادوی پر فریب.....
- ۱۰۱..... - جادوی تیرانداز شوخ ترکناز.....
- ۱۰۲..... - جادوی چشم.....
- ۱۰۲..... - جادوی دلکش.....
- ۱۰۲..... - جادوی راهزن.....
- ۱۰۳..... - جادوی سیه کار.....
- ۱۰۳..... - جادوی شوخ ناوک افکن.....
- ۱۰۳..... - جادوی صیاد.....
- ۱۰۳..... - جادوی عاشق کش.....
- ۱۰۴..... - جادوی فریبنده افسون ساز.....
- ۱۰۴..... - جادوی کمانکش.....
- ۱۰۴..... - جادوی کمین ساز کمانکش.....
- ۱۰۴..... - جادوی مخمور سرمست.....
- ۱۰۴..... - جادوی مردم فریب.....
- ۱۰۵..... - جادوی مساعد.....
- ۱۰۵..... - جادوی مست.....
- ۱۰۵..... - جادوی مست خفته در محراب.....
- ۱۰۵..... - جادوی ناتوان.....
- ۱۰۵..... - جادوی و شعبده.....
- ۱۰۶..... - جادوی هاروت وش.....
- ۱۰۶..... - جادویی آموختن.....
- ۱۰۶..... - جادویی داشتن.....

- ۱۰۷..... جادویی کردن..... - جادویی کردن
- ۱۰۷..... چشم جادو..... - چشم جادو
- ۱۱۰..... چشم جادوانه..... - چشم جادوانه
- ۱۱۱..... چشم جادوانه عابد فریب..... - چشم جادوانه عابد فریب
- ۱۱۱..... چشم جادوانه مست..... - چشم جادوانه مست
- ۱۱۱..... چشم جادو بند..... - چشم جادو بند
- ۱۱۱..... چشم جادو خیز..... - چشم جادو خیز
- ۱۱۱..... چشم جادو گر..... - چشم جادو گر
- ۱۱۲..... چشم جادوی افسونگر..... - چشم جادوی افسونگر
- ۱۱۲..... چشم جادوی کشمیر..... - چشم جادوی کشمیر
- ۱۱۲..... چشمک جادوی دلفریب..... - چشمک جادوی دلفریب
- ۱۱۲..... نرگس افسونگر جادو..... - نرگس افسونگر جادو
- ۱۱۲..... نرگس جادو..... - نرگس جادو
- ۱۱۴..... نرگس جادو فریب..... - نرگس جادو فریب
- ۱۱۴..... نرگس جادو نسب..... - نرگس جادو نسب
- ۱۱۵..... نرگس جادوی نیم خواب..... - نرگس جادوی نیم خواب
- ۱۱۵..... نرگس نیم مست جادو..... - نرگس نیم مست جادو
- ۱۱۵..... * جادو و خط
- ۱۱۶..... * جادو و زلف
- ۱۱۶..... جادو..... - جادو
- ۱۱۶..... جادوی زلف..... - جادوی زلف
- ۱۱۶..... جادویی کردن..... - جادویی کردن
- ۱۱۷..... زلف جادو..... - زلف جادو
- ۱۱۷..... زلف جادو صفت..... - زلف جادو صفت
- ۱۱۷..... زلف جادو فریب..... - زلف جادو فریب
- ۱۱۷..... * جادو و غمزه
- ۱۱۷..... جادو..... - جادو
- ۱۱۸..... غمزه جادو..... - غمزه جادو
- ۱۲۱..... غمزه جادو خو..... - غمزه جادو خو
- ۱۲۱..... غمزه جادو فریب..... - غمزه جادو فریب
- ۱۲۱..... غمزه جادو کُش..... - غمزه جادو کُش
- ۱۲۱..... غمزه جادو گر..... - غمزه جادو گر

۱۲۲*	جادو و لب
۱۲۲*	جوزن
۱۲۳*	دانه زن
۱۲۴*	دود افکن
۱۲۵*	زلف دود افکن
۱۲۵*	غمزه دود افکن
۱۲۶*	زن جادو

فصل ششم: جادوگری

۱۳۵*	جادوگری
۱۳۶*	پای بز افکندن
۱۳۷*	جدا/میشی
۱۳۹*	چشم بندی
۱۴۰*	چشم بندی ابرو
۱۴۰*	چشم بندی چشم
۱۴۰*	چشم بندی و جادو
۱۴۱*	چشم بندی و سحر
۱۴۲*	خُم سواری
۱۴۳*	خواب بندی
۱۴۴*	خواب بندی چشم
۱۴۶*	خواب بندی زلف
۱۴۷*	خواب بندی غمزه
۱۴۷*	خواب بندی و سحر
۱۴۸*	خواب بندی و موم
۱۴۸*	زبان بندی
۱۵۰*	زبان بندی غمزه
۱۵۰*	سحر کردن با قواره
۱۵۱*	مهتاب پیمودن

۱۵۲	* نعل نهادن در آتش
۱۵۲	- نعل اندر آتش انداختن
۱۵۲	- نعل اندر آتش فتادن
۱۵۲	- نعل بر آتش بودن
۱۵۳	- نعل بر آتش تافتن
۱۵۳	- نعل بر آتش داشتن
۱۵۳	- نعل بر آتش نهادن
۱۵۴	- نعل در آتش آوردن
۱۵۴	- نعل در آتش داشتن
۱۵۵	- نعل در آتش فکندن
۱۵۵	- نعل در آتش کردن
۱۵۶	- نعل در آتش نهادن

فصل هفتم: رُقیه

۱۵۹	<u>رُقیه</u>
۱۶۰	* ترکیبات اسمی
۱۶۰	- رقیه دیو
۱۶۰	- رقیه شولم
۱۶۰	- رقیه کزدم
۱۶۱	* ترکیبات فعلی
۱۶۱	- رقیه خواندن
۱۶۱	- رقیه دمیدن

فصل هشتم: سحر

۱۶۳	<u>سحر</u>
۱۶۶	* ترکیبات اسمی
۱۶۶	- ساحر
۱۶۷	- ساحران
۱۶۷	- ساحر صفت
۱۶۷	- ساحر ناک

۱۶۸	ساحر وش
۱۶۸	ساحره
۱۶۸	ساحری
۱۶۸	سحر آرای
۱۶۹	سحر آسای
۱۶۹	سحر آشام
۱۶۹	سحر آشکار
۱۶۹	سحر آفرین
۱۷۰	سحر آموزی
۱۷۰	سحر احمق گیر
۱۷۱	سحر بابل
۱۷۱	سحر بارید
۱۷۱	سحر باف
۱۷۱	سحر بنان
۱۷۲	سحر بیان
۱۷۲	سحر پرداز
۱۷۳	سحر پرور
۱۷۳	سحر پیما
۱۷۳	سحر حلال
۱۷۵	سحر زبان سامری آسا
۱۷۶	سحر زده
۱۷۶	سحر ساز
۱۷۶	سحر سازی
۱۷۶	سحر سامری
۱۷۸	سِحْرٍ سَحْرٍ
۱۷۸	سِحْرٍ سَحْرَى
۱۷۹	سحر سخن
۱۷۹	سحر شعر
۱۸۰	سحر صحن گردون
۱۸۰	سحر طراز
۱۸۱	سحر عین
۱۸۱	سحر فریب
۱۸۱	سحر کار

- ۱۸۱..... سحر کاری.....
- ۱۸۱..... سحر کلک.....
- ۱۸۲..... سحر گستر.....
- ۱۸۲..... سحر مبین.....
- ۱۸۳..... سحر مثال.....
- ۱۸۳..... سحر مستخف.....
- ۱۸۳..... سحر مطلق.....
- ۱۸۳..... سحر مفتری.....
- ۱۸۴..... سحر ناب.....
- ۱۸۴..... سحر نما.....
- ۱۸۴..... سحر نمرود.....
- ۱۸۵..... سحر نهاد.....
- ۱۸۵..... سحره فرعون.....
- ۱۸۶..... * ترکیبات فعلی.....
- ۱۸۶..... سحری کردن.....
- ۱۸۶..... سحری نمودن.....
- ۱۸۶..... سحر خریدن.....
- ۱۸۷..... سحر خواندن.....
- ۱۸۷..... سحر دمیدن.....
- ۱۸۷..... سحر راندن.....
- ۱۸۷..... سحر کردن.....
- ۱۸۷..... سحر گشودن.....
- ۱۸۸..... سحر مطلق آموختن.....
- ۱۸۸..... سحر مطلق داشتن.....
- ۱۸۸..... سحر مطلق زدن.....
- ۱۸۸..... سحر مطلق کردن.....
- ۱۸۸..... سحر نمودن.....
- ۱۸۹..... * سحر و باد سحر.....
- ۱۹۱..... * سحر و چشم.....
- ۱۹۱..... چشم پر ز سحر.....
- ۱۹۱..... چشم سحر.....
- ۱۹۲..... چشم سحر آگند.....

۱۹۲	چشم سحر انگیز
۱۹۲	ساحری آموختن
۱۹۳	سحر آفرین
۱۹۳	سحر انگیختن
۱۹۳	سحر چشم
۱۹۴	سحر حلال
۱۹۴	سحر دانستن
۱۹۴	سحر کردن
۱۹۵	سحر نرگس جادو
۱۹۵	معدن سحر
۱۹۵	نرگس ساحر
۱۹۶	* سحر و خال
۱۹۶	* سحر و خط
۱۹۶	* سحر و زلف
۱۹۷	* سحر و غمزه
۱۹۷	ساحران غمزه
۱۹۷	سحر غمزه
۱۹۸	غمزه ساحر
۱۹۸	غمزه سحر آفرین
۱۹۹	* سحر و قواره

فصل نهم: شعبده

۲۰۲	<u>شعبده</u>
۲۰۴	* ترکیبات اسمی
۲۰۴	شعبده باز
۲۰۴	شعبده جوی
۲۰۴	شعبده خوان
۲۰۴	شعبده دان
۲۰۴	شعبده ساز
۲۰۵	شعبده سنج
۲۰۵	شعوذه

- ۲۰۵..... مشعبد.....
- ۲۰۶..... مشعبد نهاد.....
- ۲۰۶..... مشعبدوار.....
- ۲۰۶..... * ترکیبات فعلی.....
- ۲۰۶..... شعبده برآوردن.....
- ۲۰۶..... شعبده برانگیختن.....
- ۲۰۷..... شعبده کردن.....
- ۲۰۷..... شعبده نمودن.....
- ۲۰۸..... * شعبده و چشم.....
- ۲۰۸..... نرگس شعبده باز.....
- ۲۰۸..... * شعبده و زلف.....
- ۲۰۸..... زلف مشعبد.....
- ۲۰۹..... زلف مشعبد سیر.....
- ۲۰۹..... * شعبده و فلک.....
- ۲۰۹..... شعبده باز.....
- ۲۱۰..... شعبده کار.....
- ۲۱۰..... شعبده گر.....
- ۲۱۰..... شعوده باز.....
- ۲۱۰..... شعوده گر.....
- ۲۱۰..... مشعبد.....
- ۲۱۱..... مشعبد گردش.....
- ۲۱۱..... * شعبده و کلک.....
- ۲۱۱..... مشعبد.....

فصل دهم: طلسم

- ۲۱۳..... طلسم.....
- ۲۲۴..... * ترکیبات اسمی.....
- ۲۲۴..... طلسمات.....
- ۲۲۵..... طلسمات دو رنگ.....
- ۲۲۵..... طلسمات زمانه.....
- ۲۲۵..... طلسم آدمی.....

- ۲۲۶..... طلسم آسمان.
- ۲۲۶..... طلسم آگین.
- ۲۲۶..... طلسم انگیز.
- ۲۲۶..... طلسم بدسگال.
- ۲۲۷..... طلسم بند.
- ۲۲۷..... طلسم بوالعجب.
- ۲۲۷..... طلسم بی قراران.
- ۲۲۸..... طلسم تن.
- ۲۲۸..... طلسم توانگری و ظفر.
- ۲۲۸..... طلسم جاه.
- ۲۲۸..... طلسم جسم.
- ۲۲۹..... طلسم خورشید.
- ۲۲۹..... طلسم داغ سازی.
- ۲۲۹..... طلسم زلف.
- ۲۲۹..... طلسم سحر.
- ۲۲۹..... طلسم سکندر.
- ۲۳۰..... طلسم سوز.
- ۲۳۰..... طلسم گشای.
- ۲۳۰..... طلسم گنبد دوار.
- ۲۳۰..... طلسم وفا.
- ۲۳۱..... طلسم هجر.
- ۲۳۱..... طلسم هفت گردون.
- ۲۳۱..... * ترکیبات فعلی.
- ۲۳۱..... طلسم انگیختن.
- ۲۳۲..... طلسم بر آراستن.
- ۲۳۲..... طلسم بر آوردن.
- ۲۳۲..... طلسم بستن.
- ۲۳۲..... طلسم بندی کردن.
- ۲۳۳..... طلسم پرداختن.
- ۲۳۳..... طلسم ریختن.
- ۲۳۳..... طلسم ساختن.
- ۲۳۴..... طلسم شکستن.
- ۲۳۴..... طلسم کردن.

- ۲۳۴ طلسم گسستن.....
- ۲۳۵ طلسم گشودن.....
- ۲۳۵ * طلسم و گنج.....

فصل یازدهم: عزیمت

- ۲۳۸ عزیمت.....
- ۲۴۰ * ترکیبات اسمی.....
- ۲۴۰ - عزایم.....
- ۲۴۰ - عزیمت گر.....
- ۲۴۰ - معزم.....

فصل دوازدهم: هاروت و ماروت

- ۲۴۳ هاروت و ماروت.....

فصل سیزدهم: تکمله

- ۲۴۸ * رشته تب.....
- ۲۵۰ * گردنامه.....
- ۲۵۰ * گیاهان جادویی.....
- ۲۵۲ - سداب.....
- ۲۵۳ - مهر گیاه.....
- ۲۵۶ * لبلاب.....
- ۲۵۷ نتیجه گیری.....
- ۲۶۵ پی نوشت.....
- ۲۷۵ نمایه.....
- ۲۸۱ منابع و مآخذ.....